

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2024

Chișinău

Pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul și exploatarea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate

În temeiul art. 5 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 60-65, art. 123), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul și exploatarea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate (se anexează).

2. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale:

2.1. în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, va aproba Registrul-tip al sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate;

2.2. va realiza controlul asupra executării prezentei hotărâri.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare după expirarea a 18 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Andrei Spînu

Ministrul mediului

Sergiu Lazarencu

REGULAMENT
privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul și exploatarea
sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul Regulament stabilește cerințe și proceduri privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul și exploatarea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate (în continuare – *sisteme individuale*).

2. În sensul prezentului Regulament, suplimentar la noțiunile definite în Legea apelor nr. 272/2011 și în Legea nr. 303/2013 cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, următoarele noțiuni semnifică:

bazin vidanjabil – rezervor etanș pentru colectarea apei uzate, realizat și exploatat de o manieră care să excludă infiltrarea apei uzate în sol sau deversarea în corpurile de apă. Apa uzată și nămolul acumulat sunt evacuate cu vehicule specializate la stații de epurare autorizate pentru epurarea corespunzătoare;

deținător al sistemului individual – persoană fizică sau juridică care are în proprietate bunuri imobile dotate cu instalații care generează ape uzate și care în lipsa unui sistem public de colectare și epurare a apelor uzate are obligația de a asigura autorizarea, construcția, înregistrarea și exploatarea unui sistem individual, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și ale altor acte normative;

sisteme individuale de colectare și epurare a apelor uzate – sisteme de colectare și epurare a apelor uzate care asigură un nivel corespunzător de protecție a mediului, similar cu cel al sistemelor publice centralizate de canalizare și epurare și care îndeplinesc condițiile tehnice, de mediu și de reglementare prevăzute de standardele și legislația din domeniul epurării apelor uzate și al protecției resurselor de apă.

II. AUTORIZAREA ȘI CONSTRUCȚIA SISTEMELOR INDIVIDUALE

3. Sistemele individuale se autorizează doar cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

3.1. construirea/extinderea rețelelor publice de canalizare în zona respectivă nu se justifică din punct de vedere al beneficiilor pentru mediu comparativ cu soluțiile individuale, fie ar presupune un cost excesiv;

3.2. sistemele individuale asigură un nivel de protecție a mediului similar cu cel oferit de sistemele publice de canalizare și de epurare a apelor uzate.

4. La nivelul unităților administrativ-teritoriale al asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz, se realizează și se aprobă o analiză a situației la nivel local, în vederea elaborării planului urbanistic zonal, în conformitate cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, care stabilește zonele:

4.1. în care deja se prestează serviciul public de canalizare, autorizarea și exploatarea sistemelor individuale fiind interzisă;

4.2. în care urmează să fie construite și puse în funcțiune sistemele publice de canalizare nou înființate și în care este permisă autorizarea și exploatarea temporară a sistemelor individuale;

4.3. în care nu se justifică construirea și punerea în funcțiune a sistemelor publice de canalizare și în care vor fi autorizate sistemele individuale.

5. La realizarea analizei și la stabilirea zonelor în conformitate cu pct. 4, se va ține cont de prevederile secțiunii specializate „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național.

6. Sistemele individuale construite în conformitate cu prevederile art. 150 alin. (1) lit. m) și w) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 nu necesită eliberarea certificatului de urbanism și a autorizației de construcție și vor fi construite în condițiile pct. 3 și 4 și a specificațiilor tehnice prevăzute în standardele enumerate la pct. 7.

7. Instalațiile standardizate de tip bazine vidanjabile pentru stocarea apelor uzate, precum și cele pentru epurarea apelor uzate trebuie să respecte standardele specifice și anume:

1) SM EN 12566-1 „Stații mici de epurare a apelor uzate până la 50 PT. Partea 1: Fose septice prefabricate”;

2) SM CEN/TR 12566-2 „Stații mici de epurare a apelor uzate până la 50 PT. Partea a 2-a: Sisteme de infiltrare a solului”;

3) SM EN 12566-3 „Stații mici de epurare a apelor uzate până la 50 PT. Partea a 3-a: Stații de epurare a apelor uzate menajere preasamblate și/sau asamblate in situ”;

4) SM EN 12566-4 „Stații mici de epurare a apelor uzate până la 50 PT. Partea a 4-a: Fose septice asamblate in situ din elemente prefabricate (kit)”;

5) SM CEN/TR 12566-5 „Stații mici de epurare a apelor uzate până la 50 PT. Partea a 5-a: Sisteme de filtrare a efluentului pretrat”;

6) SM EN 12566-6 și SM EN 12566-6:2016/C91 „Stații mici de epurare a apelor uzate pentru până la 50 PT. Partea a 6-a: Unități prefabricate pentru epurarea efluenților foselor septice”.

8. Construcția/instalarea sistemelor individuale trebuie realizată astfel încât să se prevină poluarea mediului și să se asigure protejarea sănătății umane.

9. La amplasarea sistemelor individuale se va asigura respectarea distanțelor de la sursele de apă conform prevederilor Regulamentului sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1466/2016.

10. Bazinele vidanjabile și sistemele de epurare a apelor uzate prefabricate vor fi instalate cu respectarea indicațiilor tehnice de montare și utilizare stabilite de producătorul/furnizorul instalației.

III. ÎNREGISTRAREA SISTEMELOR INDIVIDUALE

11. Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și cele din municipiile Chișinău și Bălți înființează și țin registrul sistemelor individuale din unitatea administrativ-teritorială respectivă în baza Registrului-tip al sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate aprobat prin ordin al ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale.

12. În vederea înregistrării sistemelor individuale, autoritățile administrației publice locale vor pune la dispoziția deținătorilor de sisteme individuale formulare de înregistrare.

13. Deținătorii de sisteme individuale au obligația de a înscrie sistemele individuale în registrul sistemelor individuale în termen de cel mult 120 de zile de la conectarea incintei la sistemul individual.

14. Obligația înregistrării prevăzută la pct. 13 revine și proprietarilor de sisteme individuale construite înainte de intrarea în vigoare a prezentului act normativ în termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului Regulament.

15. Autoritățile administrației publice locale vor prezenta Inspectoratului pentru Protecția Mediului, anual, precum și la cerere, informația din registrul sistemelor individuale pentru planificarea și exercitarea controlului prevăzut de prezentul Regulament și de alte acte normative.

IV. EXPLOATAREA ȘI ÎNTREȚINEREA SISTEMELOR INDIVIDUALE

16. Obligația de asigurare a exploatării și întreținerii corespunzătoare a sistemelor individuale revine proprietarului acestor sisteme.

17. La deversarea apelor uzate din sistemele individuale care realizează doar colectarea apelor uzate în rețelele de canalizare ale localităților și direct în

stațiile de epurare se vor respecta prevederile capitolului III din Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950/2013.

18. Proprietarii sistemelor individuale care realizează epurarea apelor uzate au obligația realizării unei monitorizări proprii a calității apelor uzate deversate, cel puțin o dată pe an. Rezultatul monitorizării, inclusiv copia de pe buletinul de analiză se transmit autorității administrației publice locale în a cărei rază teritorială este amplasat sistemul individual pentru înscriere în registrul sistemelor individuale.

19. Parametrii monitorizați la sistemele individuale de epurare a apelor uzate sunt cei prevăzuți în anexa nr. 2 a Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950/2013.

20. Pentru sistemele individuale de colectare a apelor uzate se va încheia un contract cu o companie de vidanjare în vederea transportării apelor uzate la o stație de epurare a apelor uzate.

21. Pentru toate sistemele individuale este obligatorie eliminarea nămolului de epurare din instalație, prin intermediul companiilor specializate de vidanjare.

22. Intervalele de vidanjare pentru bazinele de colectare și intervalele de preluare a nămolului de la sistemele individuale de epurare sunt înscrise în registrul sistemelor individuale deținut de autoritatea administrației publice locale din unitatea administrativ-teritorială respectivă, prin grija proprietarului sistemului individual.

23. Compania de vidanjare are obligația transportării nămolului preluat de la stațiile individuale la o instalație de tratare a nămolului conformă din punctul de vedere al protecției mediului.

24. Companiile specializate în prestarea serviciului de vidanjare vor asigura evidența corespunzătoare a volumelor și locațiilor de colectare, respectiv a volumelor și locațiilor de descărcare a apelor uzate. Evidența respectivă va fi asigurată prin ținerea unui registru sau prin dotarea vidanjelor cu instalații de determinare a volumului de apă, cu sisteme de raportare și localizare/ poziționare globală (în continuare – *sisteme de raportare și localizare GPS*).

25. Compania de vidanjare prezintă trimestrial informațiile din registrele sau sistemele de raportare și localizare GPS prevăzute la pct. 24 operatorilor serviciului de alimentare cu apă și de canalizare cu care aceasta are încheiat contract. La rândul lor, operatorii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare vor furniza, la cerere, informațiile respective autorităților administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale în care sunt amplasate soluțiile individuale de la care a avut loc evacuarea apei uzate și/sau a nămolului, precum și Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

V. CONTROLUL SISTEMELOR INDIVIDUALE

26. În cazul în care lucrările de construcție a sistemelor individuale sunt realizate conform prevederilor art. 150 alin. (1) lit. m) și w) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, exploatarea acestora va fi realizată doar după realizarea procesului de punere în funcțiune a sistemului individual. Activitatea de punere în funcțiune a sistemelor individuale se realizează de către o comisie de recepție la care participă un reprezentant/reprezentanți al/ai autorității administrației publice locale din unitatea administrativ-teritorială pe a cărei rază au fost executate acestea, proprietarul sistemului individual și un reprezentant al companiei de construcție/instalare, care vor semna procesul-verbal.

27. În cazul în care construcția sistemelor individuale a fost realizată în baza certificatului de urbanism și a autorizației de construcție, recepția la terminarea lucrărilor de instalare/construcție a sistemelor individuale se realizează în baza legislației în domeniul construcțiilor a Republicii Moldova de către o comisie de recepție la care participă și un reprezentant/reprezentanți al/ai autorității administrației publice locale din unitatea administrativ-teritorială pe a cărei rază au fost executate acestea, precum și un reprezentant al subdiviziunii teritoriale respective a Inspectoratului pentru Protecția Mediului, care vor semna procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor.

28. Atât punerea în funcțiune a sistemelor individuale, cât și recepția se realizează pe baza analizei de către comisia creată, a documentelor puse la dispoziție de către proprietarul sistemului de colectare și a inspecției vizuale, precum și prin verificarea conformării construcțiilor cu proiectul tehnic și a certificatelor de conformitate a echipamentelor sistemelor individuale, inclusiv a etanșeității instalației.

29. Deținătorul sistemelor individuale este obligat să pună la dispoziția comisiei toate documentele care atestă conformitatea și să faciliteze verificarea etanșeității construcțiilor și instalațiilor, inclusiv prin permiterea accesului la acestea și neacoperirea cu sol înainte de inspectarea acestora de către comisie.

30. Controlul conformării sistemelor individuale se realizează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului pe baza unei planificări stabilite anual, împreună cu reprezentanți ai autorității administrației publice locale din unitatea administrativ-teritorială respectivă.

31. Controlul include o verificare a registrului sistemelor individuale și a contractelor de vidanjare și de descărcare într-o stație de epurare.

32. Planificarea anuală a controalelor se realizează în ultimul trimestru al anului în curs pentru anul următor, cu excepția primului an în care planificarea controalelor se realizează în prima lună după intrarea în vigoare a prezentului Regulament.

33. Pentru sistemele individuale care realizează și epurarea apelor uzate se verifică integritatea instalațiilor și gradul de epurare a apelor uzate pe baza analizelor efectuate în procesul de monitorizare.

34. Selectarea unităților administrativ-teritoriale și a sistemelor individuale care urmează să fie incluse în planificarea anuală a controalelor se face pe baza monitorizării corpurilor de apă, aflate în stare mai nesatisfăcătoare și/sau în care se evidențiază deteriorări ale stării acestora. Totodată se includ în planul de controale acele sisteme individuale care la controlul anterior au prezentat neconformități.

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul și exploatarea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul, exploatarea și întreținerea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate a fost elaborat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, cu suportul oferit de proiectul „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova” implementat de Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală în baza Acordului de finanțare semnat cu Asociația Internațională pentru Dezvoltare.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Accesul populației la apă prin rețele centralizate și din surse proprii este mai dezvoltat, comparativ cu accesul la servicii centralizate de colectare și de epurare a apelor uzate. În multe localități s-a investit în rețele și infrastructură de alimentare cu apă, fără însă să fie dezvoltat în paralel și sistemul public de canalizare și de epurare a apelor uzate, conform estimărilor SNDR 2022-2028 și a datelor oferite de Biroul Național de Statistică, în Republica Moldova este descrisă următoarea situație privind accesul la infrastructura de alimentare cu apă și de canalizare:</p> <ul style="list-style-type: none">- În circa 30%, din localitățile țării încă lipsesc sisteme centralizate de aprovizionare cu apă.- În peste 50% din localități, în care există sisteme centralizate, calitatea apei furnizate în sistem nu corespunde cerințelor normative în vigoare.- În peste 90% din localități lipsesc sisteme publice de canalizare, iar în peste 96% - lipsesc sisteme de epurare a apelor uzate. <p>Pe lângă factorii de natură economică (dezvoltarea unui sistem centralizat de canalizare și de epurare a apelor uzate fiind cu mult mai costisitor decât dezvoltarea sistemului de alimentare cu apă), adesea construcția și operarea unui sistem centralizat de canalizare și epurare a apelor uzate nu este fezabil din punct de vedere tehnic¹. Este cazul de menționat că, posibilitățile bugetelor locale de a finanța investiții capitale s-au limitat în ultimii 5 ani la 480 - 530 mln. lei anual (conform datelor Ministerului Finanțelor („Evoluția bugetelor locale 2016-2022”)), ceea ce constituie mai puțin de 10% din necesități.</p> <p>În aceste condiții, atunci când lipsește un sistem centralizat de canalizare, legea prevede obligația de colectare și de epurare a apelor uzate prin sisteme individuale (a se vedea</p>

¹ Densitatea mică a consumatorilor în zonele rurale (depopularea și multe gospodării nelocuite agravează situația), fluctuațiile sezoniere a volumului de apă consumat, specificul topografic, etc. fac de multe ori imposibilă funcționarea unor sisteme centralizate de colectare a apelor uzate. În aceste circumstanțe construcția și folosirea unor sisteme centralizate de canalizare se soldează cu rețele înfundate, cantitatea de apă uzată care circulă prin conducte fiind insuficientă pentru transportarea fracțiilor solide.

secțiunea de mai jos). Cu toate acestea, actualmente lipsește un mecanism funcțional și reguli clare privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul, exploatarea și întreținerea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate.

Totodată, din cauza lipsei unei evidențe clare a procesului de dezvoltare a infrastructurii, fie celei centralizate sau prin soluții individuale, autoritățile publice centrale nu cunosc situația privind accesul la sisteme de sanitație, iar informațiile disponibile fiind bazate doar pe indicatorii colectați de către Biroul Național de Statistică, a căror implicare se limitează colectarea datelor de la operatorii din orașe / sau a celor licențiați, nefiind însă examinată situația curentă în localitățile mici.

Deși Republica Moldova a aprobat mai multe acte normative care reglementează anumite prevederi privind procedurile de epurare a apelor uzate, precum și acte normative care reglementează indicatorii biologici și chimici ce trebuie să fie atinși în rezultatul proceselor de epurare și deversare a apelor uzate, nu există date privind eficiența și gradul de epurare, dacă sunt conforme sau nu cu cerințele cadrului normativ, dacă sunt exploatate și întreținute corespunzător, dacă și unde se evacuează nămolul etc. De asemenea, nu există un registru/registre care să permită trasabilitatea și identificarea fiecărui sistem individual în parte, pentru a permite un control și o monitorizare eficientă a acestor sisteme individuale, fapt care creează premise pentru poluarea apelor și a mediului și impune riscuri pentru sănătatea publică.

Articolul 34, alin. 1 din Legea apelor nr. 272/2011 stipulează că *deversarea, introducerea de poluanți într-un corp de apă de suprafață, într-un corp de apă subterană, în terenurile fondului de apă sau în terenurile din care este posibilă scurgerea într-un corp de apă de suprafață sau într-un corp de apă subterană sînt interzise, cu excepția cazurilor în care se efectuează în conformitate cu condițiile de deversare a apei uzate prevăzute în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei*. Art. 40 din aceeași lege prevede că *cerințele de colectare, depozitare, de epurare și deversare a apelor uzate casnice în localitățile rurale, inclusiv cerințele de exploatare a sistemelor de colectare locale, a stațiilor și a proceselor de epurare alternative, a tehnologiilor și a proceselor adecvate, se stabilesc într-un regulament aprobat de Guvern*.

Art. 3, alin. (4) din Legea nr. 303/2013 cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și canalizare (în continuare – Legea nr. 303/2013 stabilește că *în localitățile rurale se poate organiza, după caz, doar serviciul public de alimentare cu apă, cu condiția asigurării colectării apelor uzate prin sisteme individuale*.

Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 950/2013, conține anumite reglementări fragmentate privind cerințele și principiile generale de utilizare a sistemelor individuale. Însă, după cum o demonstrează situația actuală, aceste prevederi sunt insuficiente și ineficiente. Or la moment lipsește un mecanism robust și eficient de autorizare, monitorizare, control, înregistrare, evidență a sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate. În afara unor estimări vagi de natură statistică, citate la începutul acestui document, nu există informație privind numărul concret a sistemelor individuale, starea acestora, tipul (de colectare sau de epurare), impactul asupra mediului etc. Mai mult decât atât, în lipsa unor reglementări clare, în ultimii câțiva ani o serie de parteneri de dezvoltare au promovat instalarea în cadrul diferitor proiecte a unui

număr considerabil de fose septice, care deversează apele uzate prin infiltrare în sol (în majoritatea cazurilor). Fără o abordare sistemică, care să stabilească reguli clare, modul de stabilire a amplasamentelor unde instalarea sistemelor individuale este permisă sau interzisă și de care tip (de colectare sau de epurare), a unui mecanism de autorizare, monitorizare și control, situația va scăpa ușor de sub control².

Ținând cont de cele menționate mai sus, este imperios necesară elaborarea și implementarea ulterioară a unui mecanism de autorizare, înregistrare, monitorizare și control a sistemelor individuale precum și reguli și obligații clare pentru proprietarii acestor sisteme, de construire și exploatare a sistemelor individuale. Mai mult ca atât, discuțiile care au loc la nivelul Uniunii Europene privind reformarea Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane prevăd introducerea unor reglementări mai exacte privind sistemele individuale, care stabilesc că acestea trebuie să fie proiectate, aprobate și controlate în mod corespunzător, iar statele membre trebuie să se asigure că aglomerările în care se utilizează sisteme individuale sunt înscrise într-un registru public și că autoritatea competentă efectuează inspecții periodice ale acestor sisteme. Ținând cont de cele menționate mai sus, este imperios necesară elaborarea și implementarea ulterioară a unui mecanism de autorizare, înregistrare, monitorizare și control a sistemelor individuale precum și reguli și obligații clare pentru proprietarii acestor sisteme de construire și exploatare a sistemelor individuale. Mai mult ca atât, discuțiile care au loc la nivelul Uniunii Europene privind reformarea Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane³ prevede introducerea unei obligații noi, care stabilește *că sistemele individuale adecvate trebuie să fie proiectate, aprobate și controlate în mod corespunzător*. În acest context, merită de menționat faptul că în România există un mecanism (instituit prin HG nr. 714/2022) similar celui care se propune a fi instituit prin prezentul act normativ, la elaborarea prezentului Regulament ținându-se cont de această experiență.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul, exploatarea și întreținerea sistemelor individuale de colectare și epurare nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Directiva Consiliului Uniunii Europene 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane conține o singură referință la sistemele individuale adecvate la art. 3, care prevede că *„atunci când instalarea unui sistem de colectare nu se justifică, fie pentru că nu ar prezenta interes pentru mediu, fie pentru că instalarea sa presupune un cost excesiv, se utilizează sisteme individuale sau alte sisteme corespunzătoare care să asigure un nivel identic de protecție a mediului.”* Prezentul proiect de hotărâre este pe deplin în concordanță cu respectiva prevedere. Mai mult ca atât, această reglementare este deja reflectată în prevederile Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 950/2013 (a se vedea Capitolul VII). Mai mult ca atât, discuțiile care au loc la nivelul Uniunii Europene privind reformarea Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane⁴ prevede introducerea

² Nu că situația ar fi sub control la moment, ba dimpotrivă, însă impactul negativ va crește direct proporțional cu creșterea gradului de dotare a locuințelor cu comodități, iar poluarea mediului are în mare parte un caracter cumulativ.

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022PC0541>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022PC0541>

unei obligații noi suplimentar la prevederile de la actualul art. 3 din directivă, care stabilește *că sistemele individuale trebuie să fie proiectate, aprobate și controlate în mod corespunzător*. În acest context, prezentul act normativ corespunde acestor tendințe care se discută în acest domeniu la nivelul comunității europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii Guvernului prevede aprobarea Regulamentului privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul, exploatarea și întreținerea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate. Regulamentul este structurat în 6 capitole.

Primul capitol este intitulat Dispoziții generale și cuprinde reglementări privind obiectul de reglementare a acestuia, precum și definiția noțiunilor de relevante utilizate în Regulament.

Capitolul II este intitulat autorizarea și construcția sistemelor individuale adecvate și include reglementări privind autorizarea sistemelor individuale prin intermediul autorizației de construire și cerințe privind construcția acestora..

Capitolul III introduce unul din elementele centrale ale noului sistem, și anume **înregistrarea sistemelor individuale** și rolul APL în acest proces. Proiectul hotărârii prevede sarcina Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale de a aproba Registrul-tip de evidență a soluțiilor individuale într-un termen de 6 luni de la publicarea hotărârii.

Capitolul IV este un alt element central al noului mecanism. El prevede reguli, proceduri și cerințe pentru proprietarii sistemelor individuale legate de **exploatarea și întreținerea acestora** (vidanjarea, evacuarea nămolului, etc.).

Și în fine, pentru ca sistemul să funcționeze și să fie asigurat un mecanism de conformare, **capitolul V** cuprinde reglementări privind **controlul sistemelor individuale**. Acesta se referă atât la etapa de recepție după realizarea construcției/instalării sistemului individual adecvat, cât și pe perioada de exploatare a acestora.

Totodată proiectul hotărârii prevede faptul că aceasta intră în vigoare la expirarea a 18 luni de la data publicării în Monitorul Oficial. Art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative prevede că „actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.” Intrarea în vigoare a actului normativ la expirarea termenului de 18 luni este justificat de necesitatea oferirii unei perioade suficiente de timp pentru elaborarea și aprobarea actelor normative interne de către autoritățile publice vizate, a procedurilor administrative, organizarea campaniilor de informare, diseminarea informației și suficient timp pentru conformare.

5. Fundamentarea economico-financiară

<p>Aprobarea prezentei hotărâri nu presupune cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat, și se încadrează în limitele generale ale resurselor financiare de la bugetul de stat a instituțiilor publice cu anumite atribuții și mandate în domenii conexe care au tangență cu protecția mediului, autorizarea anumitor lucrări de construcție, monitorizare și control.</p>
<p>6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare</p>
<p>Adoptarea prezentei hotărâri nu necesită modificarea sau aprobarea altor acte normative.</p>
<p>7. Avizarea și consultarea publică a proiectului</p>
<p>Proiectul actului normativ a fost supus avizării și consultării publice în modul stabilit de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și cu Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.</p> <p>Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului actului normativ a fost plasat pe pagina web https://particip.gov.md/ro (link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/11780).</p> <p>La fel, proiectul de hotărâre a fost plasat spre consultare publică pe paginile web https://particip.gov.md/ro (link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12260).</p> <p>Proiectul de hotărâre a fost supus avizării repetate.</p> <p>Obiecțiile și propunerile parvenite au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.</p>
<p>8. Constatările expertizei anticorupție</p>
<p>Proiectul hotărârii Guvernului a fost supus expertizei anticorupție conform prevederilor art. 35 din Legea nr.100/2017 privind actele normative, de către Centrul Național Anticorupție. Nu au fost înaintate obiecții sau propuneri.</p>
<p>9. Constatările expertizei de compatibilitate</p>
<p>Expertiza de compatibilitate nu este necesară întrucât proiectul hotărârii Guvernului nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.</p>
<p>10. Constatările expertizei juridice</p>
<p>Proiectul hotărârii Guvernului a fost supus expertizei juridice conform art. 37 din Legea nr.100/2017 privind actele normative, obiecțiile și recomandările propuse fiind luate în calcul în procesul de definitivare a proiectului de hotărâre (parte componentă a Sintezelor a obiecțiilor și propunerilor).</p>
<p>11. Constatările altor expertize</p>
<p>Proiectul conține prevederi care pot fi tratate ca reglementare a activității de întreprinzător în contextul Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, astfel este necesară examinarea acestuia de către Grupul de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător. În acest scop, în conformitate cu cerințele pct.3 subpct.1) și pct.11 subpct.2¹) lit. c) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019, a fost elaborată Analiza impactului de reglementare, anexată la setul de materiale</p>

aferent, care a fost examinată în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 12.03.2024, fiind susținută condiționat de majoritatea membrilor prezenți la ședință.

Conex, la data 04.06.2024, a fost examinat în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător și proiectul hotărârii de Guvern, fiind susținut condiționat.

Suplimentar, evocăm că proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare a fi efectuate în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Secretar general

Angela ȚURCANU

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul, exploatarea și întreținerea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate (număr unic 229/MIDR/2024)

(avizare primară)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Cancelaria de Stat <i>(avizul nr. 1 – nr. 29 - 69 – 3509 din 29.03.2024)</i>	<i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i>	
	Substituirea la pct.22 și pe tot parcursul Regulamentului a cuvântului „descarcă” cu cuvântul „deversare”, în contextul art.42 alin.(1) din Legea apelor, nr.272/2011 și pentru uniformizarea utilizării noțiunilor juridice.	Se acceptă.
	Concretizarea la pct.25, cărei autorități urmează să fie prezentate din partea autorităților administrației publice formularele de înregistrare, ori din text nu este clar.	Se acceptă. Formularele se pun la dispoziția deținătorilor de soluții individuale, pentru a le completa și a le prezenta autorităților administrației publice locale. A fost precizat acest fapt la pct. 25.
	Revizuirea pct.24, astfel recomandarea adresată autorităților administrației publice locale de a lua în considerare la elaborarea propriilor registre modelele expuse în anexa nr.1 și 2, se va regăsi în dispoziția de conținut a proiectului.	Se acceptă parțial. Abordarea a fost revizuită, astfel Registrul-tip de evidență a soluțiilor individuale va fi adoptat prin ordinul ministrului infrastructurii și dezvoltării. Prin urmare a fost exclus din cuprinsul Regulamentului.
Substituirea la pct.27 a cuvintelor „Prin grija reprezentantului unității administrativ-teritoriale” cu cuvintele „Cu aportul reprezentantului autorității administrației publice locale din unitatea administrativ teritorială respectivă”, în contextul prevederilor art.3 alin.(2) din Legea nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, care stabilesc că unitățile administrativ-teritoriale sunt reprezentate de autoritățile publice care sunt organe ce constituie sistemul	Se acceptă. Punctul respectiv a fost revizuit.	

	<p>administrației publice locale, având ca sarcină satisfacerea intereselor locuitorilor din unitatea respectivă.</p>	
	<p>Substituirea la pct.40 și pct.43 a cuvintelor „unității administrativ-teritoriale” cu cuvintele „autorității administrației publice locale din unitatea administrativ teritorială”, în contextul argumentelor expuse supra.</p>	Se acceptă.
	<p>Se va concretiza dacă autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, în particular municipiul Chișinău și municipiul Bălți cad sub incidența prezentului regulament, ori în aceste unități administrative de asemenea, după caz, pot fi create sisteme individuale de epurare a apelor uzate. În cazul, în care aceste unități sunt parte a procesului respectiv, se va opera modificările de rigoare în proiectul Regulamentului și Nota informativă.</p>	Se acceptă.
Centrul de armonizare a legislației (avizul nr. 1 – nr. 31/02-69-3607 din 02.04.2024)	<i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i>	
	<p>Proiectul național nu reprezintă un exercițiu de transpunere directă a legislației UE, dar vine să asigure implementarea și desfășurarea, prin prevederi cu specific național, a prevederilor europene referitoare la sistemele individuale de colectare și epurare a apelor uzate.</p>	Se acceptă.
Congresul Autorităților locale (avizul nr. 1 – nr.130 din 04.04.2024)	<i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i>	
	<p>Proiectul impune multiple formalități și costuri excesive în sarcina potențialilor investitori în sistemele individuale, prin urmare apreciem necesare anumite intervenții în proiect care să faciliteze povara administrativă și povara costurilor ce urmează a fi suportate prin cooperarea/asistența autorităților publice centrale care urmează să emită:</p> <ul style="list-style-type: none"> - acord de mediu la documentația privind evaluarea impactului asupra mediului sau la documentația de proiect pentru procesul de deversare; - autorizație de mediu pentru folosința specială a apei; - acreditarea și evaluarea conformității activității; - participarea subdiviziunii a Inspectoratului pentru protecția mediului, la semnarea procesului verbal de recepție la terminarea lucrărilor. <p>Sistemele individuale sunt instalații standardizate, posibil este cazul înlocuirii procedurii de autorizare din proiect, printr-o procedură de</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Proiectul Regulamentului a fost revizuit în sensul simplificării procedurilor de autorizare a sistemelor individuale. Astfel, acestea vor fi autorizate doar prin intermediul autorizației de construire.</p>

	<p>aprobare, mai puțin birocratică. Procedura de autorizare este o procedură îndelungată și complexă, iar pe motiv că Legea nr. 163/2010 impune obligativitatea deținerii proprietății asupra terenului pe care urmează să se construiască sau deținerea suprafeței cu acordul scris al proprietarului (decizia consiliului local, de regulă), majoritatea potențialilor investitori nu vor satisface cerințele legale de autorizare pentru că va fi necesară în cele mai multe cazuri și utilizarea domeniului public pentru dezvoltarea sistemelor individuale.</p>	
	<p>Includerea unei soluții de încurajare pentru partajarea costurilor și/sau eliminarea unor plăți ce trebuie suportate, inclusiv prin transferarea întreținerii către operatori.</p>	<p>Se acceptă parțial. Conform principiului „poluatorul plătește” prevăzut la art. 6 lit. b) a Legii apelor nr. 272/2011, persoanele fizice și juridice, în lipsa sistemelor publice de canalizare, au obligația de a asigura autorizarea, înregistrarea, construcția, exploatarea și întreținerea sistemelor individuale și acoperirea costurilor aferente. Aceasta este și practica internațională și prevederile directivelor europene. Analogic, și serviciul public centralizat de canalizare/epurare a apelor uzate tot este achitat de utilizatori, nu este gratuit. Mai mult ca atât, în tarif sunt incluse nu doar costurile de operare, ci și costurile pentru construcția/inlocuirea/dezvoltarea infrastructurii (redevanța sau amortizarea, iar pe viitor – și cota de dezvoltare). Evident autoritățile publice centrale, APL și dotatorii, partenerii de dezvoltare se vor implica pentru a contribui la construcția/cofinanțarea sistemelor individuale, în special în cazul familiilor vulnerabile. Dar acest aspect urmează să fie parte a diferitor programe, apeluri, planuri de acțiuni, și nu poate fi reglementat în cadrul acestui regulament. Cât privește eliminarea unor</p>

		<p>plăți sau transferul întreținerii către operatori, nu e clar la care plăți se referă autorul avizului. Dacă e vorba de costurile de construcție, a se vedea supra. Cât privește costurile de exploatare, acestea urmează să fie suportate de proprietarul sistemelor individuale (persoane fizice și juridice). Transferarea întreținerii către un operator este libertatea contractuală a acestor actori vizați, proprietarii sistemelor individuale sunt liberi să încheie contracte de vidanjare cu firme specializate, inclusiv cu operatorii de sisteme de alimentare cu apă și de canalizare. Nu în ultimul rând, proiectul prevede intrarea în vigoare la expirarea unei perioade de 18 luni de la publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pentru a oferi suficient timp pentru conformare.</p>
	<p>Pentru a simplifica procesul de înregistrare primară în registru a sistemelor individuale de către autoritățile administrației publice locale, propunem ca (pentru înregistrare), proprietarul sistemului individual să completeze și să expedieze formulare după modelele (câmpurile) prezentate în anexele la Regulamentul ce se aprobă prin proiect (reformularea pct. 25 din Regulament).</p>	<p>Se acceptă. Regulamentul, inclusiv pct. 25, nu limitează/nu prescrie o modalitate strictă a procesului de înregistrare primară/continuă. Este la latitudinea APL să decidă modul în care organizează acest proces. Au fost realizate unele precizări în proiectul regulamentului.</p>
<p>Ministerul Justiției (avizul nr. 1 – nr.04/2-3287 din 08.04.2024)</p>	<p><i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i></p> <p>Raționamentele expuse de inițiator în notă nu reflectă cu claritate motivul emiterii actului normativ, cerințele care au impus intervenția normativă și finalitățile urmărite. La fel, atenționăm că, nota informativă contrar prevederilor art. 30 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative nu conține argumente asupra tuturor soluțiilor propuse în proiectul actului normativ. Prin urmare, autorul proiectului va reconsidera nota informativă, argumentele fiind ajustate la proiectul actului normativ respectiv.</p>	<p>Precizare. Considerăm că nota informativă conține o argumentare suficientă privind motivul emiterii actului normativ, cerințele care au impus intervenția normativă și finalitățile urmărite. Suplimentar, planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 aprobat prin HG nr. 90/2023 prevede la pct.10.72 „Elaborarea cadrului normativ pentru reglementarea</p>

		<p>mecanismului de autorizare și construcție a surselor alternative de sanitație în gospodării individuale”. De asemenea, proiectul actului normativ este acompaniat de Analiza Impactului de Reglementare.</p>
	<p>Se atestă lipsa unui temei legal pentru elaborarea și aprobarea Regulamentului privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul, exploatarea și întreținerea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate, propus de autor care ar corespunde cerințelor constituționale ce stabilesc că, hotărârile Guvernului se adoptă pentru organizarea executării legilor (articolul 102 din Constituție). Art. 40 din Legea apelor nr. 272/2011 (invocat de autor drept temei pentru elaborarea proiectului) stabilește sarcina Guvernului de a elabora un Regulament privind Cerințele de colectare, depozitare, de epurare și deversare a apelor uzate casnice în localitățile rurale, inclusiv cerințele de exploatare a sistemelor de colectare locale, a stațiilor și a proceselor de epurare alternative, a tehnologiilor și a proceselor adecvate. Sarcina respectivă a fost realizată prin Hotărârea Guvernului nr. 950/2013 privind aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale.</p>	<p>Precizare. Hotărârea Guvernului nr. 950/2013 privind aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale nu conține reglementări cu privire la înregistrarea, autorizarea, exploatarea și întreținerea sistemelor individuale, prin urmare această sarcină urmează să fie realizată prin elaborarea și aprobarea unui Regulament dedicat soluțiilor individuale.</p>
	<p>Proiectul conține norme cu caracter primar în ceea ce privește: autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul, exploatarea și întreținerea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate, la fel și obligațiile și răspunderea deținătorilor acestor sisteme reflectate în proiect. În context se va reține că, hotărârile Guvernului nu pot reglementa relații sociale primare, deoarece acestea țin de domeniul legilor și sunt de competența legiuitorului, ele trebuie să concretizeze unele momente de procedură sau de fond ale legilor, să reglementeze detaliat anumite relații sociale (prin regulamente, instrucțiuni, statute, reguli, metodologii), dar nu le pot substitui. Urmând jurisprudența Curții</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost revizuit considerabil pentru excluderea unor norme care ar putea fi calificate ca norme primare. În plus, la moment în Parlament este înregistrat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea guvernantei și reglementării sectorului de alimentare cu apă și de canalizare)¹ în care sunt în mod expres stipulate atât obligațiile APL de a crea și de a menține registrul soluțiilor individuale, cât și a</p>

¹ <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactenormative/tabid/61/LegislativId/6866/language/ro-RO/Default.aspx>

	<p>Constituționale, atenționăm că, Guvernul, fiind o autoritate a puterii executive, are rolul de a executa legile. Hotărârea Guvernului este un act juridic secundum legem, Guvernul, exercitând atribuția de executare a legilor, la promovarea unor acte normative nu poate intra în aria de competență a autorității legislative. Curtea Constituțională a menționat că, actul normativ subordonat legii nu poate conține norme primare, iar conținutul actului normativ urmează să fie în strictă corespundere cu normele și scopul legii sau ale actului normativ superior și nu poate introduce reglementări noi, altele decât cele stabilite de lege sau actul superior. De asemenea, actul normativ nu poate interveni în domenii nereglementate de lege (Hotărârea Curții Constituționale nr. 29 din 28 octombrie 2016, §71)</p>	<p>persoanelor fizice și juridice (consumatori) de a asigura înregistrarea acestor sisteme, precum și alte obligații conexe. Proiectul a fost deja adoptat în prima lectură de către legislativ.</p>
	<p>Proiectul actului normativ nu a fost corelat cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011 și a Hotărârii Guvernului nr.950/201, în special obligația racordării persoanelor fizice sau juridice la sistemele individuale de colectare și epurare a apelor uzate, autorizarea acestora (prevederile privind acordul de mediu și autorizația de mediu) ș.a.</p>	<p>Se acceptă. Proiectul Regulamentului a fost revizuit substanțial, în special în ceea ce privește autorizarea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate.</p>
	<p>În ceea ce privește conținutul redacțional al proiectului, atenționăm că, în raport cu normele de tehnică legislativă proiectul nu corespunde cerințelor de calitate a actului normativ și a principiilor activității de legiferare. Astfel, semnalăm, că textul normativ nu este întotdeauna redat într-o exprimare clară, acesta prezentând în unele cazuri dificultăți sintactice, ceea ce face ca dispozițiile actului normativ să fie lipsite de precizie și claritate, prejudiciind stilul juridic al actului normativ național. Or, autorul proiectului, ignorând normele de tehnică legislativă din Legea nr. 100/2017, a utilizat tehnica copierii și a reprodus Hotărârea nr. 714 din 26.05.2022 a Guvernului României privind aprobarea Criteriilor pentru autorizarea, construcția, înscrierea/înregistrarea, controlul, exploatarea și întreținerea sistemelor individuale adecvate de colectare și epurare a apelor uzate. Complementar, semnalăm că, redacția proiectului nu corespunde principiului echilibrului între reglementările concurente.</p>	<p>Se acceptă. Proiectul regulamentului a fost revizuit din punct de vedere redacțional și al corelării cu reglementările concurente.</p>
	<p>Pe cale de consecință, considerăm că, în varianta actuală proiectul nu poate fi promovat și necesită a fi reexaminat conceptual și redacțional prin</p>	<p>Se acceptă.</p>

	prisma normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Proiectul Regulamentului a fost revizuit substanțial cu luarea în considerare a obiecțiilor și a recomandărilor Ministerului Justiției, precum și a altor participanți la procesul de avizare.
Ministerul Finanțelor (avizul nr.1 - 07/5-03/53-580 din 08.04.2024)	<i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i> Lipsă de propuneri și obiecții.	Se ia act.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (avizul nr.1 - 17-1158 din 10.04.2024)	<i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i> La pct.2 din proiectul regulamentului, urmează de reformulat termenul „standardizării”, deoarece acesta nu este folosit corespunzător pentru expunerea noțiunii „sisteme individuale de colectare și epurare a apelor uzate” Reieșind din cerințele de tehnică legislativă statuate la art.55 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora reglementările de același nivel și având același obiect de reglementare se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. În cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative în vigoare, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține, considerăm judicios reformularea pct.13 din proiect, fiind necesar a se face referire la cerințele pentru autorizația de mediu stabilite prin Legea apelor nr. 272/2011 Pct.13 lit. c) din proiect stabilește că, pentru emiterea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei, este necesar prezentarea contractului de prestări servicii cu un laborator acreditat în conformitate cu Legea nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității, pentru măsurarea și monitorizarea volumului și calității apelor deversate, fiind interpretat eronat rolul laboratoarelor acreditate. De menționat că, laboratoarele acreditate nu sunt echipate sau autorizate să determine volumul apelor deversate, iar competența laboratoarelor se limitează la efectuarea încercărilor de laborator la parametri fizico-chimici, microbiologici etc., conform domeniului de acreditare.	Se acceptă. Se acceptă parțial. Luând în considerare propunerile altor participanți la procesul de avizare de a simplifica procesul de autorizare, punctul respectiv a fost exclus din proiect. Se acceptă parțial. Luând în considerare propunerile altor participanți la procesul de avizare de a simplifica procesul de autorizare, punctul respectiv a fost exclus din proiect.

	<p>Ținând cont de faptul că, pct.19²⁵ din Hotărârea Guvernului nr.950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale, stabilește modul de măsurare a volumului apelor uzate prin mijloace de măsurare specializate, în scopul respectării prevederilor capitolului V din proiect, se propune adoptarea cadrului normativ uniform de măsurare a volumului apelor deversate și celor uzate. În același sens, menționăm că pentru a clarifica responsabilitățile și competențele laboratoarelor acreditate în domeniu, urmează de revăzut și conținutul art.25 alin.(32) lit. c) din Legea apelor nr.272/2011, care potrivit ultimelor modificări adoptate prin Legea nr.352/2023, la fel stabilește că laboratoarele acreditate sunt responsabile pentru măsurarea volumului apelor deversate.</p>	<p>Se acceptă parțial. Propunerile înaintate de a modifica art.25 alin.(32) lit. c) din Legea apelor nr.272/2011 nu țin nemijlocit de obiectul de reglementare a prezentului proiect de act normativ.</p>
	<p>Reieșind din faptul pct.13 lit. e) din proiect, face referire la acte permissive, și anume certificate de calitate/conformitate pentru bazinele/stațiile de epurare prefabricate achiziționate, considerăm oportun de indicat actul normativ, care stabilește faptul că, stațiile de epurare prefabricate trebuie să dețină acest certificat.</p>	<p>Se acceptă parțial. Luând în considerare propunerile altor participanți la procesul de avizare de a simplifica procesul de autorizare, punctul respectiv a fost exclus din proiect.</p>
	<p>Pct.19, standardul „SM EN 12566-6:2017”, urmează de substituit cu standardul „SM EN 12566-6:2016/C91:2023”, deoarece versiunea standardului în limba română a fost publicată cu erata respectivă de către ASRO, iar sigla „SN” se va substitui cu sigla „SM”. Suplimentar, cu titlu general se recomandă ca referințele la standardele moldovenești să fie specificate în actele normative ca standarde nedatate (ca exemplu: SM EN 12566-1), în acest caz va fi aplicabilă ultima versiune a standardului.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>La pct.24, considerăm oportună excluderea referinței privind ținerea registrelor în format de hârtie. Această cerință este în deplină aliniere cu obiectivele stabilite în Strategia de transformare Digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.650/2023 și anume, crearea unui stat digital eficient, inteligent și transparent, cu 100 % din serviciile publice esențiale disponibile în format online. Obiecția este valabilă pentru pct.38 și comentariile la pct.13 din Anexa nr.1.</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>La pct.48, se va substitui cuvintele „Agenția de Mediu” cu cuvintele „Inspectoratul pentru protecția mediului”, deoarece potrivit Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, dreptul de a executa controlul de stat în domeniul abordat îl deține doar Inspectoratul pentru protecția mediului.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Sănătății (avizul nr.1 - 09/1527 din 10.04.2024)</p>	<p style="text-align: center;"><i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i></p> <p>La punctul 3 după textul: „cu condiția să asigure un nivel”, de completat după cum urmează „un nivel de epurare a apelor uzate la deversare conform prevederilor Hotărârii Guvernului 950/2013, pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale”</p> <p>Propunem de a suplini Regulamentul vizat cu informație despre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) cerințele față de locul de amplasare a sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate din punct de vedere a stabilirii adâncimii apelor freactice, tipul solului și respectării distanțelor de la sursele de apă conform prevederilor Regulamentului sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1466//2016; 2) zonele de protecție sanitară a sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate; 3) notificarea capacității admise a sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate; 	<p>Precizare. Definiția respectivă este în conformitate cu prevederile directivei europene și cu prevederile Hotărârii Guvernului 950/2013 (a se vedea prevederile Capitolului VII și în special pct. 52 din Regulament). În plus, în pct. 3 se face trimitere la prevederile legislației în vigoare în domeniul epurării apelor uzate și protecției apelor.</p> <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Cerințele față de locul de amplasare a sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate din punct de vedere a stabilirii adâncimii apelor freactice, tipul solului sunt stabilite în standardele respective menționate la pct. 10 din proiectul Regulamentului. Cât privește propunerea menționării exprese a cerinței respectării distanțelor de la sursele de apă conform prevederilor Regulamentului sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1466//2016, propunerea se acceptă, fiind inclusă la pct. 12.</p> <p>Sunt prevăzute de standardele sus-menționate.</p>

		Este prevăzută de standardele sus-menționate.
	Necesitatea clarificării și aducerii în concordanță a prevederilor punctului 17 cu conținutul punctului 21 a Regulamentului.	Se acceptă. Având în vedere prevederile art. 34, alin. (1) din Legea apelor nr. 272/2011, pct. 17 a fost exclus din proiectul regulamentului, iar pct. 21 a fost revăzut.
Comitetul tehnic CT G.03 „Instalații și rețele de alimentare cu apă și canalizare” (avizul nr.1)	<i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i>	
	Se propune să fie îmbucătit conținutul Regulamentului vizat, prin redactarea textului, comasarea punctelor acestuia, care au același conținut, evitarea remiterii de la conținutul unui punct pe altul (exemplu: pct 12 la pct. 11)	Se acceptă.
	A exclude din textul Regulamentului și anexele acestuia orice tip de deversare a apelor uzate în corpurile de apă subterane (punctele 2, 16, 21, 32, anexa 1, pct. 12).	Se acceptă.
	La "Analiza impacturilor opțiunilor" este necesar a lăsa numai Bazinele vidanjabile - rezervoare etanșe și Stații mici de epurare, care asigură protecția mediului. Fosele septice folosite împreună cu un sistem de drenaj/"tunele de percolare". Este necesar: a da explicație la noțiunea "tunele de percolare";	Se acceptă. Totuși comentariul se referă la analiza impactului de reglementare, nu la proiectul de hotărâre/regulament.
	A corecta greșelile gramaticale de exemplu, acordare de cazuri (Regulament, pct.21 - în rândul 4 - cuvintul “acordului în acord”; în Anexa 2, pct.2 - de adăogat "a", "cu", pct.10- de adăogat "a", pct. 11- de adăogat "ai" etc.). Din pct.2 Regulament de exclus "și subterane". În Anexa 1, pct 12 să fie specificat "stația de epurare respectivă", pct.15 - de exclus "rețea de canalizare". În Anexa 2, pct.8 - de exclus cuvintele "...sau indirect în corpurile de apă subterane", pct 12 - nu este clar cuvântul "directă/indirectă", pct. 15 - de exclus "...și subterane", pct.18 - de explicat cum se utilizează nămolul. În Nota informativă se repetă de 2 ori "...întrun corp de apă subterană"	Se acceptă. Proiectul regulamentului a fost revizuit în mod corespunzător.
	La pct. 13, lit. d) se propune a corecta în următoarea redacție: Procesul verbal la terminarea lucrărilor, întocmit în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare (Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente. HG nr.285 din 23.05.1996)	Se acceptă.

	Pct. 21 și pct. 22, pot fi comasate, deoarece au același sens	Precizare. Pct. 21 se referă la sistemele individuale care realizează doar colectarea apelor uzate, iar pct. 22 la cele care realizează și epurarea acestora.
	Pct. 23, rând 3, (în șase cuvinte la rând sunt scrise trei cuvinte „de”, se propune următoarea redacție ...in termen 90 zile de la...concomitent și în pct-le 27-28. Virgula este pusa intre două spații, iar după cuvintul “în vigoare” este în surplus litera „a”.	Se acceptă. A fost redactat.
	Pct.30, a înlocui cuvântul „descărcare” cu “deversare”.	Se acceptă.
	Pct. 36. se propune în următoarea redacție: Intervalul de vidanjare pentru bazinele de colectare și intervalele de preluare a nămolului de la sistemele de epurare necesită să fie înregistrate în registru de la autoritatea publică locală.	Se acceptă parțial. Pct. 36 a fost revizuit.
	Pct. 40 se propune a fi comasat cu pct.13 în noua redacție, deoarece in conformitate cu actele normative în vigoare din Republica Moldova, la recepția la terminarea lucrărilor de construcție a obiectivelor de alimentare cu apă și de canalizare, pentru Comisia de recepție se prezintă Avizul de mediu și nu se prevede ca membru, reprezentantul a Inspectoratului pentru protecția mediului.	Se acceptă parțial. Proiectul Regulamentului a fost revăzut mai considerabil în ceea ce privește procedura de autorizare, prin urmare pct. 13 a fost exclus.
	Pct. 47. Este specificat că “...planificarea anuală se face pe baza monitorizării corpurilor de apă, de către Agenția „Apel Moldovei”, (ce apelează aceasta Agenție?), iar în pct. 48. este stipulat ca “Controlul sistemelor individuale de epurare care evacuează ape uzate în corpurile de apă de suprafață se realizează de către Agenția de Mediu”, dar la pag 11. din compartimentul Analiza impactului de reglementare a proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului, cap. 5, rândul 4, este menționat că“...prevede anumite măsuri care urmează să fie implementate de APL, Agenția Apele de Mediu,...”. Este necesar a se face o claritate între aceste trei Agenții.	Se acceptă parțial. La pct. 48 sintagma „Agenția de Mediu” a fost substituit cu sintagma „Inspectoratul pentru Protecția Mediului”
	În Nota informativă pag. 2, aliniatul 2, în aceeași propoziție, “Articolul 34, alin. 1 din Legea apelor...”cuvintele “într-un corp de apă de suprafață, într-un corp de apă subterană...” se repetă de două ori.	Precizare. În nota informativă este preluată prevederea art. 34 din lege. Spre comparație, prevederea copiată intactă din lege:

La pag. 3, propoziția 3, este necesar a corecta: “În afara unor estimările vagi ...cuvintul “estimările in estimări”. Tot la pag. 3, în aliniatul 3, propoziția: “Mai mult ca atât, discuțiile care au loc la nivelul Uniunii Europene privind reformarea Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane prevăd introducerea unor reglementări mai exacte

„(1) Deversarea, introducerea de poluanți într-un corp de apă de suprafață, într-un corp de apă subterană, în terenurile fondului de apă sau în terenurile din care este posibilă scurgerea într-un corp de apă de suprafață sau într-un corp de apă subterană sunt interzise, cu excepția cazurilor în care se efectuează în conformitate cu condițiile de deversare a apei uzate prevăzute în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei.”

Și citarea articolului 34 alin. (1) în nota informativă:

„Articolul 34, alin. 1 din Legea apelor nr. 272/2011 stipulează că deversarea, introducerea de poluanți într-un corp de apă de suprafață, într-un corp de apă subterană, în terenurile fondului de apă sau în terenurile din care este posibilă scurgerea într-un corp de apă de suprafață sau într-un corp de apă subterană sânt interzise, cu excepția cazurilor în care se efectuează în conformitate cu condițiile de deversare a apei uzate prevăzute în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei.”

Este absolut evident că prevederile din nota informativă reprezintă o citare corectă a prevederilor legii, nu este clar temeiul obiecției.

Se acceptă.

Se acceptă. Sintagma „sisteme individuale” a fost substituită cu cuvântul. „acestea”.

	<p>privind sistemele individuale, care stabilesc că sistemele...” se repetă de doua ori.</p> <p>La pag. 4, in propoziția “Capitolul II este intitulat autorizarea sistemelor...” cuvintul “autorizarea” este necesar a fi corectat în “autorizației”.</p>	<p>Precizare. Cuvântul „autorizare” se referă la proces, în timp ce cuvântul „autorizația” se referă la actul/documentul în sine. Pentru analogie, titlul legii nr. 163/2010 este Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și nu privind autorizația executării lucrărilor de construcție.</p>
	<p>În proiectul Regulamentului, există multe acțiuni, pe care proprietarii sistemelor individuale, nu este clar, dacă sunt dispuși să le întreprindă, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sunt obligați să raporteze anual către Agenția de Mediu cu privire la propriul control al calității apelor uzate deversate (art.32 din prezentul Regulament). Întrebare: CUM? • sunt obligați să încheie contract cu o companie de vidanjare, deoarece eliminarea nămolului din instalație este obligatorie pentru sistemele individuale (art.34 si art.35 din prezentul Regulament). CHELTUIELI. • sunt obligați să înregistreze sistemele individuale și evidența efectuării vidanjării în Registrul de evidență a sistemelor individuale întocmit obligatoriu de către Autoritățile Publice Locale (art.23 din prezentul Regulament). TIMP. 	<p>Se acceptă. A fost revizuit.</p> <p>Precizare. Nu este clar care este propunerea de alternativă? Să nu fie eliminat nămolul? Să fie eliminat gratuit (cine să acopere cheltuielile atunci)? Să poluăm în continuare mediul dacă eliminarea nămolului costă?</p> <p>Precizare. Este o măsură necesară, de asemenea în corespundere cu practica și cerințele europene.</p>
	<p>În urma discuțiilor, membrii Comitetului Tehnic au ajuns la concluzie că acest Regulament privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul, exploatarea și întreținerea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate se propune spre modificare și îmbunătățire din următoarele aspecte:</p>	

1 În Regulament nu sunt descriși și specificați termenii/noțiunile utilizate cu semnificația lor.

2. În Regulament sunt descrise cerințe și proceduri privind autorizația, construcția și înregistrarea dar NU sunt clar specificate exigențele tehnice

Se acceptă parțial. Totodată atragem atenția la indicațiile metodice de tehnică legislativă elaborate de Ministerul Justiției: „Actul normativ nu este un dicționar juridic, fapt pentru care nu este justificată definirea noțiunilor decât în cazul în care la momentul adoptării actului se știe cu certitudine că, un termen este pasibil de mai multe interpretări sau dacă se imprimă un alt sens decât cel uzual și se optează pentru o anumită interpretare. Suplimentar, se va ține cont că, având în vedere complexitatea relațiilor sociale, atribuirea semnificației atotcuprinzătoare a unei noțiuni este practic imposibilă. Astfel, explicarea sensului unor termeni în actele normative determină pericolul nedefinirii exacte a acestora, fapt ce va face dificilă aplicarea actului. Trebuie de avut în vedere că, lista lungă de definiții în actele internaționale se datorează faptului că, în diferite țări noțiunile au sens diferit. Totodată, precizăm că directivele Uniunii Europene nu impun statelor obligația de a prelua sau de a utiliza terminologia stabilită în aceste directive, ci doar de a ține cont de cerințele reglementărilor care se conțin în astfel de instrumente.” Pct.2 din regulamentul conține definiții ale principalelor noțiuni pentru care a fost necesară clarificarea sensului în contextul Regulamentului, ținând cont de cele menționate mai sus.

Precizare. „Exigențele tehnice de exploatare a obiectelor, exploatarea tehnică a sistemelor și

	<p>de exploatare a obiectelor, exploatarea tehnică a sistemelor și instalațiilor individuale prin proceduri și reguli concrete privind fiecare instalație, parametru respectând prevederile obligatorii ale normativelor și standardelor, reguli și normelor sanitare, instrucțiuni.</p> <p>3. Regulamentul este o traducere nereușită în care sunt foarte multe greșeli sintactice și de terminologie de specialitate. Ea trebuie refăcută și redactată de către un specialist în domeniu, altfel nu va fi înțeleasă nici de proiectanți, nici de operatori, ba mai mult, îi va pune în încurcătură și-i va duce în eroare.</p>	<p>instalațiilor individuale prin proceduri și reguli concrete privind fiecare instalație, parametru” nu fac parte din obiectul de reglementare și obiectivul prezentului proiect de regulament. Aceste detalii menționate de autorul avizului fac parte din obiectul de reglementare a standardelor respective sau după caz a normativelor în construcții sau a normelor sanitare. În cazul în care acestea lipsesc, ele urmează să fie elaborate și adoptate de organele de stat competente.</p> <p>Se acceptă. Proiectul regulamentului a fost revizuit.</p>
<p>Ministerul Mediului (avizul nr.1 - 08-07/931 din 08.04.2024)</p>	<p style="text-align: center;">Obiecții / Propuneri (recomandări)</p> <p>Sintagma „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2012, nr. 81, art. 264) se va substitui cu sintagma (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 46-49, art. 70), or, la 01.02.2024 Legea apelor nr. 272/2011 a fost republicată în Monitorul Oficial.</p> <p>În conformitate cu art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. În cazul în care se urmărește extinderea perioadei de intrare în vigoare a prevederilor, proiectul actului normativ trebuie să respecte regulile instituite de Legea nr. 100/2017, și anume cele stipulate la art. 56 alin. (3), în temeiul cărora „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă. Nota informativă a fost completată cu argumentarea necesității intrării în vigoare a actului normativ la expirarea a 18 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>

	<p>hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective. Potrivit pct. 3, prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea a 18 luni de la data publicării în Monitorul Oficial. În acest sens, ținând cont de prevederea legală enunțată, nota informativă urmează a fi completată cu argumente pertinente în acest sens.</p>	
	<p>Cu referire la responsabilii de contrasemnarea proiectului de Hotărâre, se va substitui textul „Ministrul mediului Iordanca-Rodica IORDANOV” cu textul „Ministrul mediului Sergiu LAZARENCU”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Pct. 2, la noțiunea sisteme individuale de colectare și epurare a apelor uzate, la final, cuvântul „apelor” se va substitui cu sintagma „resurselor de apă”. Concomitent, se propune a completa pct. 2 cu noțiunile „deținător al sistemului individual” și „bazin vidanjabil etanș”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Prevederile pct. 5 nu sunt clare, în special prin trimitere la pct.3, care nu prevede nici o interdicție, astfel urmează a fi revizuite prevederile ambelor puncte.</p>	<p>Se acceptă. Pct. 5 a fost exclus.</p>
	<p>Pct. 9 se propune a fi revizuit, deoarece la momentul actual, în legislație nu există nici o interdicție referitoare la finanțarea proiectelor de construcție a sistemelor individuale din alte surse, inclusiv din proiectele de finanțare externă.</p>	<p>Se acceptă. Pct. 9 a fost exclus.</p>
	<p>La Capitolul II, procedura propusă pentru eliberarea Autorizației de mediu pentru folosință specială a apei (AMFSA), contravine prevederilor stipulate la art. 25, alin. (2) din Legea apelor nr. 272/2011, lista actelor enumerate la pct. 13 nu corespunde cu lista actelor necesare pentru eliberarea AMFSA. Astfel, este necesară revizuirea acestor aspecte pentru evitarea oricăror divergențe între acte, precum și facilitarea implementării prevederilor.</p>	<p>Se acceptă. Procedura de autorizare a fost revizuită, iar autorizația de mediu pentru folosință specială a apei a fost exclusă, sistemele individuale fiind autorizate doar prin autorizația de construcție.</p>
	<p>În conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, acord de mediu este actul permisiv emis de Agenția de Mediu ce stabilește permisiunea realizării unei activități planificate prevăzute în Anexa nr. 1 (Lista activităților planificate supuse în mod obligatoriu evaluării impactului asupra mediului) sau Anexa nr. 2 (Lista activităților planificate pentru care</p>	<p>Se acceptă. Procedura de autorizare a fost revizuită, iar autorizația de mediu pentru folosință specială a apei a fost exclusă, sistemele individuale fiind autorizate doar prin autorizația de construcție.</p>

	<p>trebuie stabilită necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului) pe un anumit amplasament, condițiile și măsurile de protecție a mediului care trebuie respectate în cadrul aprobării de dezvoltare a activității planificate. Remarcăm, că în Lista activităților planificate conform Anexei nr. 1 și nr. 2 din Legea nr. 86/2014, lucrările (rețele de canalizare, colectare, epurare) care fac obiectul sistemului individual de colectare și epurare a apelor uzate nu se regăsesc. În context, toate punctele care fac trimitere la „acordul de mediu”, urmează a fi revizuite prin prisma prevederilor Legii nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.</p>	
	<p>La pct. 27, sintagma „prin grija” se propune a fi revizuită, deoarece nu este clar ce sarcină i se atribuie reprezentantului unității administrativ-teritoriale cu privire la înscrierea sistemului individual de epurare în registrul autorității publice locale.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Pct. 32, se propune a fi revizuit, prin stipularea clară a procedurii de realizare a monitorizării individuale a apelor uzate epurate (de ex: frecvența monitorizării) precum și de raportare a rezultatelor (în ce format etc).</p>	<p>Se acceptă parțial. Punctul respectiv a fost revizuit prin precizarea faptului că rezultatul monitorizării se înscrie în registrul deținut de APL. La necesitate informația respectivă va fi pusă la dispoziție autorităților și instituțiilor relevante.</p>
	<p>La pct. 43, sintagma „Inspectoratul național pentru protecția mediului” se va substitui cu sintagma „Inspectoratul pentru Protecția Mediului”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Prevederile pct. 47 și 48 urmează a fi revizuite ținând cont de atribuțiile autorităților la care se face trimitere, or Agenția de Mediu, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 549/2018 cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Agenției de Mediu, nu exercită funcții de control.</p>	<p>Se acceptă. La pct. 48 sintagma „Agenția de Mediu” a fost substituit cu sintagma „Inspectoratul pentru Protecția Mediului”, iar la pct. 47 textul „ , de către Agenția „Apel Moldovei” a fost exclus. Pentru clarificare, pct. 47, acesta nu se referă la funcții de control ale Agenției de Mediu, ci la <u>monitorizarea</u> stării corpurilor de apă. Resursele și capacităților organului de control (Inspectoratul pentru Protecția Mediului) sunt limitate comparativ cu numărul mare de soluții individuale prin urmare</p>

		<p>este imposibilă efectuarea controlului tuturor instalațiilor. Ca și în alte domenii, este necesar de planificat realizarea unor controale selective în baza analizei riscurilor. În acest sens, ideea de la pct. 47 este că la realizarea acestei planificări poate fi luată în considerare și informația privind starea corpurilor de apă. O atenție mai sporită urmează să fie acordată unităților administrativ-teritoriale/zonelor care sunt în apropierea sau în care starea corpurilor de apă este mai nesatisfăcătoare sau se constată o degradare a stării acestora. Logica este că una din sursele de poluare ar putea să fie și soluțiile individuale ne-adevate/care nu asigură o tratare corespunzătoare a apelor uzate. Conform pct. 7 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Apele Moldovei”, structurii și efectivului-limită ale acesteia aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 882/2014 realizează anumite atribuții relevante în acest sens. Spre exemplu:</p> <ul style="list-style-type: none">- identifică, clasifică și delimitează corpurile de apă;- acumulează și analizează sistematic informația privind starea domeniului gestionat, tine Registrul de evidență primară a fondului apelor, cu prezentarea acestei informații autorităților publice ierarhic superioare;- tine evidenta statistică de stat a utilizării apelor, evidenta fondului apelor este responsabilă pentru elaborarea și editarea Cadastrului de stat al apelor, formează banca de date în domeniu.
--	--	--

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul, exploatarea și întreținerea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate (număr unic 229/MIDR/2024)

(avizare repetată)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Centrul de armonizare a legislației <i>(avizul nr. 2 – nr. 31/02-69-5674 din 27.05.2024)</i>	<i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i>	
	Comunică lipsă de propuneri și obiecții adiționale.	Se ia act.
Ministerul Finanțelor <i>(avizul nr.2 – nr. 07/5-09/168 din 23.05.2024)</i>	<i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i>	
	Comunică lipsă de propuneri și obiecții.	Se ia act
Ministerul Mediului <i>(avizul nr. 2 – nr. 08-07/1478 din 23.05.2024)</i>	<i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i>	
	Nu este clară procedura de înregistrare și control a sistemelor individuale de sanitație de către autoritățile publice locale, or, Registrul-tip de evidență a sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate, în lipsa deținerii Autorizației de mediu pentru folosința specială a apei nu va reprezenta un mecanism eficient de monitorizare și control.	Precizare. Sistemele individuale vor fi autorizate prin autorizația de construire, iar instalațiile respective vor trebui să dețină certificatele de conformitate.
	Proiectul nu definește clar modul în care va fi efectuat controlul de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului, precum nici atribuțiile concrete stabilite în acest sens.	Precizare. Baza legală pentru organizarea și realizarea activității Inspectoratului pentru Protecția Mediului o constituie Hotărârea Guvernului nr. 548/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului și alte acte normative relevante. Conform Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului aprobat prin HG nr. 145/2021, ministerul elaborează analize ex ante,

		documente de politici, proiecte de acte normative în domeniile prevăzute la punctul 6, adică inclusiv în domeniul protecției mediului. Apele uzate constituie o sursă cu un potențial major de poluare a mediului înconjurător, prin urmare ar constitui mandatul Ministerului Mediului să dezvolte mecanismele și reglementările necesare pentru efectuarea controlului de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului asupra soluțiilor individuale colectare și de epurare a apelor uzate.
Fundației SKAT	<i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i>	
	<p>Art.1</p> <p>Considerăm necesară menționarea faptului dacă acest regulament se aplică sau nu pentru toaletele de curte, cu groapă permeabilă. Luând în considerație faptul că majoritatea locuitorilor zonelor rurale folosesc acest tip de toaletă, menționarea acestora, sau extinderea scopului regulamentului pentru a le reglementa și pe ele ar fi utilă.</p> <p>Considerăm necesar delimitarea deținătorilor sistemelor individuale, dar și a tipului de ape uzate, în ape uzate menajere (provenite doar din activitățile casnice) și ape uzate provenite de la unități de producere (brutării, pensiuni, fabrici, etc.). Apele uzate menajere și cele de la unitățile de producere vor avea diversitate și concentrații de poluanți diferiți. În cazul apelor uzate menajere s-ar putea impune condiții mai simplificate de monitorizare și control. În cazul unităților de producere s-ar putea solicita instalații de epurare ce asigură un grad mai avansat de epurare și s-ar putea limita utilizarea foselor septice.</p>	<p>Precizare.</p> <p>Toaletele de curte nu se încadrează în categoria de soluții individuale și nu fac parte din obiectul de reglementare a prezentului proiect de regulament. Toaletele de curte nu colectează ape uzate.</p> <p>Precizare.</p> <p>Considerăm ca fiind nejustificată delimitarea reglementărilor și a cerințelor în dependență de categoria deținătorilor.</p> <p>Cât privește proveniența apelor uzate, Regulamentul aprobat prin HG nr. 950/2013 stabilește la pct. 10 și anexa 9 Sectoarele industriale și cele din domeniul deservirii pentru care este obligatorie asigurarea preepurării/epurării apelor uzate la stații/instalații de epurare/preepurare locale/proprie.</p>
	Art.2	

	<p>Întrucât acest regulament se referă la mai multe (6) tipuri de sisteme individuale de colectare și epurare a apelor uzate (menționate în articolul 10), considerăm util a se include definiții și pentru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fose septice prefabricate 2. Sisteme de infiltrare în sol 3. Stații individuale de epurare a apelor uzate 4. Fose septice asamblate in situ, din elemente prefabricate 5. Sisteme de filtrare a apelor uzate preepurate 6. Unități prefabricate pentru epurarea efluenților foselor septice <p>De asemenea ar fi utilă oferirea definițiilor pentru apă uzată, apă uzată menajeră și nămol/ nămol fecal.</p>	<p>Precizare. Majoritatea noțiunilor a căror definire se propune nici nu sunt utilizate în acest proiect de regulament, prin urmare nu este justificată definirea lor. Pe de altă parte, alte noțiuni sunt definite deja în alte acte normative, cum ar fi cele de ape menajere uzate și ape industriale uzate definite în Legea nr. 303/2013 și cele de ape uzate definite în HG nr. 950/2013. De asemenea, unele noțiuni sunt utilizate în sensul lor uzual (de ex. noțiunea de „nămol”) și nu necesită o definire, or actul normativ nu este un dicționar.</p>
	<p>Art.9 Textul „Sistemele individuale pot include instalații prefabricate standardizate și/sau construcții” se va completa cu sintagma: construcții „...în situ”</p>	<p>Se acceptă parțial. Punctul 9 a fost exclus pentru că odată cu completarea punctului 10 cu denumirea standardelor este evident faptul că soluțiile individuale pot conține instalații preasamplate și/sau asamblate in situ.</p>
	<p>Art.10 Considerăm utilă includerea denumirii standardelor la care se face referință, pentru o înțelegere mai facilă.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Art.20 Considerăm a fi nerealistă cerința ca sistemele individuale să asigure același grad de epurare a apelor uzate ca și o stație de epurare convențională, în special ceea ce ține de partea microbiologică (în particular în cazul foselor septice). În cazul foselor septice, procesul de epurare continuă și în câmpul de drenaj (practic după deversare) unde pe suprafața pietrișului din câmpul de infiltrare se formează o peliculă biologică care consumă nutrienții/poluanții din apa epurată în fosa septică.</p>	<p>Precizare. Această prevedere nu este o prevedere nouă impusă de prezentul proiect de regulament. O prevedere similară se conține și în HG nr. 950/2013, capitolul VII din Regulament: „52. Atunci când instalarea unui sistem de colectare și epurare a apelor uzate nu se justifică, fie pentru că nu produce beneficii pentru mediu, fie pentru că necesită costuri ridicate, se utilizează</p>

	<p>Sugerăm relaxarea cerințelor față de gradul de epurare obținut de către instalațiile care tratează exclusiv ape uzate menajere (gospodării individuale).</p>	<p>sisteme individuale sau alte sisteme adecvate care să asigure același nivel de protecție a mediului.</p> <p>Această prevedere va fi respectată la elaborarea planurilor de urbanism și a altor planuri, care trebuie să țină seama de cerințele privind colectarea și epurarea apelor uzate în localitățile rurale.” De asemenea, Directiva 91/271/EEC din 21 Mai 1991 prevede în mod similar că „Atunci când instalarea unui sistem de colectare nu se justifică, fie pentru că nu ar prezenta interes pentru mediu, fie pentru că instalarea sa presupune un cost excesiv, se utilizează sisteme individuale sau alte sisteme corespunzătoare care să asigure un nivel identic de protecție a mediului.” Se acceptă argumentele precum) în cazul foselor septice, procesul de epurare continuă și în câmpul de drenaj (practic după deversare), prin urmare dacă aceste sisteme individuale sunt instalate/construite și operate în conformitate cu reglementările/standardele în vigoare, acestea ar fi capabile să asigure un nivel de protecție al mediului apropiat de cel al sistemelor centralizate.</p>
	<p>Art.21 Sugerăm preluarea sarcinii monitorizării sistemelor individuale de către un reprezentant al APL (de ex. Întreprinderea Municipală existentă), costurile (analizelor) fiind suportate de către proprietar. Considerăm că în acest fel se va obține o monitorizare mai bună a sistemelor.</p>	<p>Precizare. Proprietarii sistemelor individuale au libertatea/posibilitatea să încheie contracte de evacuare a apelor uzate, mentenanță și exploatare a sistemelor individuale cu operatorii de servicii de alimentare cu apă/canalizare, în cazul existenței acestora, precum și cu alte companii specializate, însă responsabilitatea</p>

		finală pentru conformitatea sistemului individual aparține proprietarului.
	<p>Art.22</p> <p>Anexa nr. 2 a Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950/2013, conține o listă de 41 parametri, inclusiv pentru metale grele. Luând în considerație că foarte puține laboratoare (1-2) din RM pot face analize la toți acești parametri, dar și costul unei astfel de analize va fi considerabil, sugerăm reducerea listei de indicatori la câțiva de bază (pH, MS, CBO5, NTK etc.), care să poată fi analizați în laboratoarele regionale (ale operatorilor de apă sau centrelor de sănătate publică raionale)</p>	<p>Precizare.</p> <p>Considerăm ca fiind nejustificată reducerea listei de indicatori la câțiva de bază, odată ce lista indicatorilor este aprobată prin act normativ.</p>
<p>Ministerul Justiției (avizul nr. 2 – nr. 08-07/1478 din 23.05.2024)</p>	<p><i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i></p>	
	<p>În procesul de examinare repetată a proiectului se atestă lipsa unui temei legal care ar corespunde cerințelor constituționale ce stabilesc că, hotărârile Guvernului se adoptă pentru organizarea executării legilor (articolul 102 din Constituție) pentru elaborarea și aprobarea Regulamentului privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul și exploatarea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate. Or, art. 40 din Legea apelor nr. 272/2011 (invocat de autor drept temei pentru elaborarea proiectului) stabilește sarcina Guvernului de a elabora un Regulament privind Cerințele de colectare, depozitare, de epurare și deversare a apelor uzate casnice în localitățile rurale, inclusiv cerințele de exploatare a sistemelor de colectare locale, a stațiilor și a proceselor de epurare alternative, a tehnologiilor și a proceselor adecvate. Sarcina respectivă a fost realizată prin Hotărârea Guvernului nr.950/2013 privind aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisaruri pentru localitățile urbane și rurale.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La data de 30.05.2024 a fost adoptată de Parlament Legea nr. 133/2024 (proiect nr. 40 din 14.02.2024). pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea guvernantei și reglementării sectorului de alimentare cu apă și de canalizare). Conform legii în cauză, articolul 3, alineatul (4) din Legea nr. 303/2013cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare se completează cu enunțul „Cerințele privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul și exploatarea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate se stabilesc într-un regulament aprobat de Guvern.” Legea în cauză urmează să fie promulgată și publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Prin urmare temeiul de adoptare a actului normativ a fost ajustat.</p>
	<p>În ceea ce privește conținutul redacțional al proiectului, atenționăm că, în raport cu normele de tehnică legislativă proiectul nu corespunde cerințelor de calitate a actului normativ. În conținutul proiectului se constată lipsa caracterului unitar în cuprinsul denumirii Registrul-tip al sistemelor</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Proiectul regulamentului a fost revizuit în conformitate cu obiecțiile/propunerile ministerului.</p>

	<p>individuale de colectare și epurare a apelor uzate, Registrului-tip de evidență a sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate (a se vedea pct. 2 sbp.1) din hotărâre, pct. 13 din Regulament etc.). La pct. 2 sbp. 1) din proiectul hotărârii remarcăm că Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nu va putea aproba Registrul-tip al sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate și realiza controlul asupra executării prezentei hotărâri până la intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului. Astfel, termenul de 6 luni stabilit, se va calcula de la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului.</p>	
	<p>La Capitolul I menționăm că, Dispozițiile generale de regulă cuprind prevederi care orientează întreaga reglementare, determină obiectul și principiile acesteia.</p> <p>Astfel, dispozițiile de la pct. 3-7 după conținutul lor sunt dispoziții de fond care conțin reglementări privind autorizarea sistemelor individuale și obligații ale persoanelor fizice și juridice. Prin urmare, proiectul necesită a fi reformulat astfel încât dispozițiile de fond vor succeda dispozițiile generale cuprinzând reglementarea propriu-zisă a relațiilor sociale care fac obiectul actului normativ.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>La pct. 7 atenționăm că, aplicarea principiului „poluatorul plătește” necesită a fi corelat cu cadrul legislativ conform căruia sunt stabilite responsabilitățile persoanelor fizice și juridice care nu au sisteme publice de canalizare, fiind stabilite costurile aferente daunelor aduse mediului și remedierii acestora. În context semnalăm că, pentru a impune aceste obligații și responsabilități, necesită a interveni în cadrul normativ primar, or, hotărârile Guvernului nu pot reglementa relații sociale primare, deoarece acestea țin de domeniul legilor și sunt de competența legiuitorului.</p>	<p>Se acceptă. Pct. 7 a fost exclus, această obligație fiind deja incusă în legislația primară (Legea nr. 303/2013 recent revizuită, Legea nr. 272/2011, etc.)</p>
	<p>La pct. 8 se vor exclude cuvintele „din prezentul Regulament”, pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, ce prevede că „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost redactat</p>

	<p>același act normativ” (observație valabilă și pentru restul cazurilor similare din proiect).</p> <p>Complimentar semnalăm, că textul normativ al pct. 14 și 20 nu sunt redacte într-o exprimare clară, prezentând dificultăți sintactice.</p> <p>Astfel, la pct. 14 se va reformula sintagma „deținătorilor de soluții”, or, din conținutul normei deducem „deținătorii de sisteme”.</p> <p>La pct. 20 atenționăm că, normele juridice (prevederile Capitolului IV privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950/2013) sunt aplicate și respectate de către subiecții de drept (persoane fizice și juridice). Prin urmare dispozițiile pct. 20 necesită a fi reconsiderate.</p> <p>La Capitolul V remarcăm că, normele juridice propuse de autor nu conțin nici o soluție privind modul de desemnare a comisiilor de recepție (autoritatea care le va desemna).</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost redactat</p> <p>Se acceptă. Proiectul a fost redactat</p> <p>Se acceptă. Punctul 20 a fost exclus.</p>
	<p><i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i></p> <p>Comunică lipsă de propuneri.</p>	<p>Precizare. Primele două puncte din Capitolul V prevăd modul de constituire a comisiilor de recepție.</p> <p>Se ia act.</p>
<p>Cancelaria de Stat (avizul nr. 2 – nr. 29 - 69 - 5958 din 31.05.2024)</p>	<p><i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i></p> <p>La pct. 3, subpct. 1) din proiectul de act normativ recomandăm reformularea prevederii, deoarece aceasta nu corespunde normelor de tehnică legislativă și creează dificultate la interpretarea acesteia. Atragem atenția că potrivit art. 54, alin. (1) din Legea nr. 100/2017, conținutul proiectului se expune în limbă simplă, clară și concisă, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie. Textul punctelor/articolelor trebuie să aibă un caracter dispozitiv (normativ), să prezinte norma instituită fără explicații sau justificări. Respectiv, utilizarea verbului la forma negativă creează confuzie în interpretarea și formularea condiției necesare pentru sistemele</p>	<p>Precizare. Considerăm că prevederea de la pct. 3 subpct. 1) este destul de clară și nu lasă loc de interpretare. Remarcăm faptul că o prevedere similară, cu forma negativă a verbelor se conține și în HG nr. 950/2013, capitolul VII din Regulament: „52. Atunci când instalarea unui sistem de colectare și epurare a apelor uzate nu se justifică, fie pentru că nu produce beneficii pentru mediu, fie pentru că necesită costuri ridicate, se</p>

	<p>individuale de canalizare.</p>	<p>utilizează sisteme individuale sau alte sisteme adecvate care să asigure același nivel de protecție a mediului.” De asemenea, Directiva 91/271/EEC din 21 Mai 1991 prevede în mod similar că „Atunci când instalarea unui sistem de colectare nu se justifică, fie pentru că <u>nu ar prezenta interes</u> pentru mediu, fie pentru că instalarea sa presupune un cost excesiv, se utilizează sisteme individuale sau alte sisteme corespunzătoare care <i>să asigure un nivel identic de protecție a mediului.</i>”</p>
	<p>La pct. 4, 5, 7 din proiectul de regulament recomandăm ajustarea prevederilor respective în sensul corespunderii lor cu prevederile art. 21, alin. (2), lit. g) din Legea apelor 272/2011 și instituirea obligației de conectare la sistemul centralizat de canalizare dacă acesta există sau construcția unui sistem individual de canalizare. De asemenea, considerăm necesar modificarea Codului Contravențional și instituirea sancțiunii pentru refuzul de conectare la sistemul centralizat de canalizare.</p>	<p>Se acceptă parțial. Pct. 5 și 7 au fost excluse din proiectul actului normativ, în baza obiecțiilor recepționate privind caracterul de normă cu caracter primar care necesită să se regăsească într-o lege organică. Cât privește pct. 4, acesta a fost examinat și considerăm că acesta este clar și corespunde prevederilor citate.</p>
	<p>La pct. 31. Această prevedere necesită a fi evaluată din punct de vedere a posibilității tehnologice și documentare de implementare în practică a acesteia. Recomandăm descrierea mecanismului de verificare a etanșeității construcției și care sunt actele confirmative ce probează că construcția și instalațiile sunt ermetice.</p>	<p>Se acceptă parțial. Pct. 31 a fost completat cu unele exemple de acțiuni/măsuri menită să faciliteze verificarea etanșeității. Cât privește actele confirmative, acestea sunt procesul verbal întocmit de comisie. Menționăm că standardele relevante conțin de asemenea unele aspecte tehnice și cerințe privind etanșeitarea. Nu reprezintă obiectul de reglementare a prezentului act normativ includerea normelor privind etanșeitarea, acestea urmând să facă obiectul unor normative tehnice dacă se constată necesitatea unor prevederi suplimentare.</p>

Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător	<i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i>	
	<p>Prevederile de la pct.3 și pct.5 care se referă la prioritatea sistemelor publice și obligația de racordare la acestea în termen de 6 luni sunt norme cu caracter primar care necesită să se regăsească în Legea nr.303/2013, în special prevederea de la pct.5 care efectiv reglementează și limitează dreptul de proprietate în raport cu sistemul individual, fapt care poate fi realizat doar în temeiul unei norme din lege organică.</p> <p>Criteriul de la pct.3 (1) poate fi interpretat și aplicat disproporționat, odată ce, pentru a interzice construcția unui sistem individual, nu e suficient doar să se invoce neeficiența construcției în viitor a unui sistem public în acea zonă, dar trebuie invocată și lipsa de facto a acestuia. În caz contrar, în zonele unde nu există sisteme publice ar putea fi interzisă construcția și celor individuale doar în baza unor presupuneri nejustificate, cu atât mai mult că nu se prevede ce document sau act administrativ atestă că „construirea/extinderea rețelelor publice de canalizare în zona respectivă nu se justifică”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Pct. 5 a fost exclus.</p> <p>Precizare.</p> <p>Remarcăm faptul că o prevedere similară, cu forma negativă a verbelor se conține și în HG nr. 950/2013, capitolul VII din Regulament: „52. Atunci când instalarea unui sistem de colectare și epurare a apelor uzate nu se justifică, fie pentru că nu produce beneficii pentru mediu, fie pentru că necesită costuri ridicate, se utilizează sisteme individuale sau alte sisteme adecvate care să asigure același nivel de protecție a mediului.” De asemenea, Directiva 91/271/EEC din 21 Mai 1991 prevede în mod similar că „Atunci când instalarea unui sistem de colectare nu se justifică, fie pentru că nu ar prezenta interes pentru mediu, fie pentru că instalarea sa presupune un cost excesiv, se utilizează sisteme individuale sau alte sisteme corespunzătoare care să asigure un nivel identic de protecție a mediului.” Menționăm faptul că soluțiile individuale au un caracter excepțional (fapt expres menționat atât în anexa nr. VII din Regulamentul aprobat prin HG nr. 950/2013, cât și în inițiativa de revizuire a Directivei nr. 91/271/EEC). Prevederea în cauză reprezintă o transpunere a normelor Europene, consacrată în țări europene (spre exemplu România și Franța)</p>

		și nu a fost contestată ca fiind susceptibilă unei interpretări disproporționate. Cât privește mențiunea că „că nu se prevede ce document sau act administrativ atestă că „construirea/extinderea rețelelor publice de canalizare în zona respectivă nu se justifică” acesta este menționat la pct. 4 din regulament.
	Considerăm necesară revizuirea și reformularea prevederilor de la pct.7. Nu este clar la ce „autorizare” se referă. Totodată, principiul „poluatorul plătește” la care se referă autorii, nu ține direct de obligațiile de autorizare, înregistrare și construcție a sistemului individual, dar se referă la suportarea cheltuielilor necesare. Astfel, pentru mai multă claritate, se recomandă ca textul „au obligația de a asigura autorizarea, înregistrarea, construcția, și exploatarea sistemelor individuale și acoperirea costurilor aferente” să fie substituit cu „acoperă costurile aferente construcției și, după caz, autorizării lucrărilor de construcții, înregistrării și exploatării sistemelor individuale”.	Se acceptă. Punctul 7 a fost exclus din proiectul regulamentului.
	La pct.8 este confuză și contradictorie cu legislația în domeniul construcțiilor, delimitarea propusă între construcțiile care cad sau nu cad sub incidența art.150 din Codul urbanismului și construcțiilor. Odată ce, indiferent dacă sunt sau nu autorizate lucrările, toate lucrările trebuie efectuate cu respectarea cerințelor legislației în domeniul construcțiilor. Totodată, în cazul celor care nu necesită autorizație și certificat de urbanism, nu e clar cum și cine va decide dacă se respectă pct.3 și 4 din Regulament.	Se acceptă Pct. 8 (actual 6) a fost redactat.
	La pct.10 necesită revizuită redacția trimiterilor la standarde, toate standardele moldovenești poartă sigla „SM”, astfel nu este clar ce presupun standardele cu sigla „SN”.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat
	Prevederile p.28 din proiectul Regulamentului privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul și exploatarea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate (proiectul Regulamentului) stabilesc, că compania de vidanjare prezintă trimestrial informațiile din registrele sau sistemele de raportare și localizare GPS prevăzute la pct. 27	Se acceptă. Datele conținute în registrele respective/sistemele de raportare/localizare pot conține anumite date cu caracter personal de aceea considerăm că varianta publicării acestor

	<p>din prezentul Regulament operatorilor serviciului de alimentare cu apă și de canalizare cu care aceasta are încheiat contract, precum și Inspectoratului pentru Protecția Mediului. Considerăm, că pentru a diminua povara administrativă asupra agenților economici, prezentarea informației respective necesită a fi efectuată doar serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, acesta la rândul său fiind obligat să o publice sau să o remită altor autorități.</p>	<p>date nu este oportună. În același timp susținem propunerea ca operatorii de servicii de alimentare cu apă și de canalizare să fie obligați să furnizeze datele respective altor autorități abilitate (APL, Inspectoratul pentru Protecția Mediului).</p>
	<p>La pct.29 se prevede recepția sistemelor individuale care au fost executate fără autorizare în construcții. Ori pentru astfel de lucrări, în lipsa autorizării și certificatului de urbanism, nu este obligatorie faza de recepție și în linii generale nici nu este clar cum se va petrece, odată ce însăși certificatul, proiectul (autorizat) stabilesc cerințele care, la rândul lor, sunt verificate la faza de recepție. În situația dată, recepția rămâne la latitudinea investitorului (persoanei care a contractat lucrările de construcție), în proiect însă urmează să se prevadă nu atât recepția, cit imediat obligația înregistrării sistemului individual ca urmare a examinării de către reprezentantul primăriei la fața locului.</p>	<p>Nu se acceptă La pct. 29 (actual 26) este stipulat că exploatarea sistemelor individuale executate conform prevederilor art. 150 alin. (1) lit. m) și w) din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023 va fi realizată doar după punerea în funcțiune a sistemului individual de către o comisie de recepție la care participă un reprezentant/reprezentanți al/ai autorității administrației publice locale din unitatea administrativ teritorială pe raza căreia au fost executate acestea, proprietarul sistemului individual și un reprezentant al companiei de construcție/instalare, care vor semna procesul-verbal.</p>
	<p>Prevederile p.37 din proiectul Regulamentului stabilesc, că controlul sistemelor individuale care realizează epurarea apei uzate se realizează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului și urmărește în principal respectarea condițiilor de evacuare prevăzute de cadrul normativ. Cuvintele „respectarea condițiilor de evacuare prevăzute de cadrul normativ” oferă incertitudine și, pentru a evita situații de interpretări discreționare și de conflict, recomandam concretizarea cadrului normativ, fiind indicate actele normative concrete, cerințele cărora necesită a fi respectate. Obiecție valabilă și pentru p. 38, care prevede, că în cazul în care se constată încălcarea cerințelor prevăzute de legislație, autoritățile</p>	<p>Se acceptă. Punctele 37 și 38 fost excluse. Pct. 37 dublează prevederile pct. 32. Pct. 38 conține norme cu caracter primar, precum și norme care se conțin în Hotărârea Guvernului nr. 548/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului prin urmare nu este oportună păstrarea prevederii respective în proiectul Regulamentului.</p>

	de control aplică sancțiunile prevăzute de cadrul normativ cu implementarea principiului „poluatorul plătește”.	
	La pct.38 sintagma „cu implementarea principiului „poluatorul plătește” necesită a fi exclusă, odată ce sancțiunile nu au legătură cu acest principiu și sumele colectate din amenzi nicicum nu sunt menite să acopere costurile prevenirii poluării sau compensării efectului poluării.	Se acceptă parțial. Pct. 38 a fost exclus .
	Capitolul VII din Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950/2013 conține norme referitor la sisteme individuale sau alte sisteme adecvate în localitățile rurale. În acest context, este necesar de a revizui prevederile proiectului Regulamentului și capitolului respectiv pentru a nu admite norme contradictorii, care pot genera situații de conflict.	Se acceptă.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (avizul nr. 2 – 17-1719 din 03.06.2024)	<i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i>	
	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Ministerul Sănătății (avizul nr. 2 – 09/ 2199 din 05.06.2024)	<i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i>	
	Comunică că propunerile prezentate în procesul de avizare au fost luate în considerare de autorul proiectului și menționează lipsa de propuneri și obiecții suplimentare.	Se ia act
IP Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe (nr. 271 din 05.06.2024)	<i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i>	
	La pct. 10 al Regulamentului menționat de corectat indicativele standardelor: 1. SN EN 12566-1 în SM EN 12566-1; 2. SN EN 12566-3 în SM EN 12566-3.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat
	De introdus standardul SM EN 12566-6 înainte de SM EN 12566-6:2016/C91, deoarece ultimul standard este o erată la primul și trebuie aplicate amândouă.	Se acceptă. Proiectul a fost redactat

<p>Centrul Național Anticorupție (nr. 06/2/9172 din 04.06.2024)</p>	<p style="text-align: center;"><i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i></p> <p>În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.</p> <p>Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la:</p> <ul style="list-style-type: none"> -) realizarea datelor privind eficiența și gradul de epurare a apelor uzate; -) verificarea indicatorilor biologici și chimici care trebuie să fie atinși în rezultatul proceselor de epurare și deversare a apelor uzate; -) verificarea exploatării și întreținerii corespunzătoare a sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate, dacă și unde se evacuează nămolul. 	<p>Se ia act.</p>
<p>Congresul Autorităților Locale (avizul nr.2 – nr.198 din 06 iunie 2024)</p>	<p style="text-align: center;"><i>Obiecții / Propuneri (recomandări)</i></p> <p>Referitor la pct. 7 din proiect (Conform principiului „poluatorul plătește” prevăzut la art. 6 lit. b) a Legii apelor nr. 272/2011, persoanele fizice și juridice, în lipsa sistemelor publice de canalizare, au obligația de a asigura autorizarea, înregistrarea, construcția, și exploatarea sistemelor individuale și acoperirea costurilor aferente) considerăm că acesta intră în contradicție cu prevederile care stabilesc că serviciul de canalizare și evacuare a apelor uzate este un serviciu public (Legea nr. 1402/2002, Legea nr. 303/2013), iar „finanțarea investițiilor pentru înființarea, dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare ține de competența organelor centrale de specialitate ale administrației publice și a autorităților administrației publice locale” (pct. 3 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 357/2019 din 27 septembrie 2019).</p> <p>În acest sens, pentru ca proiectul dat să își atingă scopul urmărit și să înlăture realmente situația precară în domeniul colectării și evacuării apelor uzate, precum și consecințele nefaste asupra mediului, considerăm că în sarcina persoanelor fizice și juridice interesate ar trebui plasată doar acoperirea costurilor aferente (materiale) corespunzătoare, iar măsurile organizaționale și de mentenanță/întreținere, în special care implică</p>	<p>Precizare.</p> <p>Remarcăm că similar suportării costului de construcție, mentenanță și operare a sistemelor individuale, costul de amortizare (recuperare a costurilor investiționale), operare și mentenanță a sistemelor centralizate (canalizare și epurare a apelor uzate) sunt de asemenea suportate de consumatori. A se vedea art. 35 din Legea nr. 303/2013 cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 489/2019.</p>

	<p>necesitatea emiterii actelor permise în construcție, să fie asigurate de operatori specializați sau de către autoritățile publice abilitate.</p> <p>Având în vedere că legislația actuală impune obligativitatea deținerii proprietății asupra terenului pe care urmează să se construiască sau deținerea suprafeței cu acordul scris al proprietarului (decizia consiliului local, de regulă), majoritatea potențialilor investitori nu vor satisface cerințele legale de autorizare pentru că va fi necesară în cele mai multe cazuri și utilizarea domeniului public pentru dezvoltarea sistemelor individuale.</p> <p>Costurile excesive generate de formalitățile ce se pun în sarcina potențialilor investitori în sistemele individuale respective, iar pct. 7 din proiect stabilește că acestea sunt toate persoanele care generează ape uzate „în lipsa sistemelor publice de canalizare”, vor descuraja opțiunea sistemelor individuale cu impact de poluare continuă a mediului.</p> <p>Reiterăm, că opțiunea construirii sistemelor individuale trebuie încurajată și aplicată sinergia sferei publice și private, fiind opțiunea plauzibilă pentru a proteja mediul, a respecta cadrul normativ aferent și a îmbunătăți utilitățile, ținând cont că dezvoltarea unui sistem centralizat de canalizare și de epurare a apelor uzate este cu mult mai costisitor decât dezvoltarea unui sistem individual, iar de multe ori chiar nu este fezabil din punct de vedere tehnico-economic.</p>	<p>Precizare.</p> <p>Majoritatea soluțiile individuale sunt menite să deservească o gospodărie separată prin urmare sunt instalate/construite în perimetrul terenului gospodăriilor (de ex. fosele septice în cumul cu sisteme de infiltrare a solului, de filtrare a efluenților foselor septice, sau bazinele vidanjabile). În cazul sistemelor individuale care deservească câțiva consumatori (gospodării), aceste sisteme vor fi instalate pe terenul uneia din gospodării, proprietarii incintelor conectate la aceste sisteme având obligația solidară de a asigura mentenanța și operarea acestor sisteme. Alternativ, aceste stații mici de epurare a apelor uzate care deservească mai multe gospodării/consumatori pot fi instalate și pe teren public, dar în acest caz nu mai este vorba de sisteme individuale, ci de un serviciu public cu o infrastructură descentralizată de colectare și de epurare a apelor uzate, prin urmare va fi aplicat alt mecanism și altă legislație (modalitatea clasică de gestiune a unui serviciu public de alimentare cu apă și/sau de canalizare).</p>
--	---	--

Secretar general

Angela ȚURCANU